

Таким чином, прозорість і відкритість є самостійними характеристиками діяльності органів місцевої влади України, які мають чітке розмежування за своїм змістовим навантаженням та чіткі прояви, зумовлені відповідними правилами цієї діяльності. При цьому прозорість і відкритість є пов'язаними між собою елементами, які доповнюють одне одного з метою забезпечення ефективного функціонування органів місцевого самоврядування.

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі полягають у дослідженні конкретних механізмів та інструментів забезпечення реалізації принципів прозорості та відкритості в діяльності органів місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. (зі змінами та доповненнями) № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
2. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. (зі змінами) № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20. – Ст. 190.
3. Тимошенко Н. В. Співвідношення принципів відкритості та прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування: «сіамські близнюки» чи узгоджена пара? / Н. В. Тимошенко // Збірник наукових праць «Ефективність державного управління». – 2015. – Вип. 44 – С. 125-131.
4. Ткач І. В. Принципи прозорості та відкритості як невід'ємна складова пу-блічного управління: теоретичний аспект. / І. В. Ткач // Державне управління // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – № 12 (22), 1 т. – 2016. – С. 25-32.
5. Державне управління: європейські стандарти, досвід та адміністративне право [Текст] / [Авер'янов В. Б., Дерещ В. А., Ославський М. І. та ін.]; за ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Юстиніан, 2007. – С. 277.
6. Гудима Н. В. Принципи відкритості і прозорості в діяльності органів державного управління України (організ.-правові засади) [Текст]:[монографія] / Н. В. Гудима. – Черкаси: Вид. Чабаненко Ю., 2007. – С. 22.

Леонова О.О.

здобувач,

*Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

ВИЗНАЧЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Результативність процесу детінізації економіки є похідною від спроможності держави створити сприятливі умови для нарощення суб'єктами господарювання ділової активності в легальній економіці завдяки поліпшенню інвестиційного та підприємницького клімату в країні, створенню такого інституційного середовища, для якого тіньова економіка стала б неефективною. Процес детінізації економіки набуде належної результативності лише у разі чіткого визначення механізмів державного регулювання детінізації економічних відносин [1; 2].

На сьогодні динаміка детінізації стримується проблемами, нерозв'язання яких негативно позначається на показниках розвитку економіки країни в цілому. Це, зокрема:

– низька довіра до інститутів влади: відповідно до Звіту про Глобальний індекс конкурентоспроможності (ГІК) 2016/2017 ефективність державних та суспільних установ залишається одним з найбільших конкурентних «провалів» економіки України (129 місце серед 138 країн). Низька позиція у рейтингу за даним субіндексом засвідчує, що адміністративні та правові умови, в яких діють суб'єкти господарювання, залишаються несприятливими через незмінно високий рівень корупції, відсутність ефективної судової системи та належного захисту прав власності. Зазначені чинники негативно впливають не лише на бізнес – клімат в країні, а й на довіру суспільства до держави у цілому;

– збереження значних викликів стабільності фінансової системи країни: за інформацією НБУ, кількість платоспроможних банків протягом I кварталу 2017 року зменшилась з 96 до 92 станом на 01.04.2017. За інформацією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб станом на 03.05.2017 тимчасову адміністрацію введено у 4 банках (КБ «Фінансова ініціатива», Родовід Банк, Банк «Юнісон», Діамантбанк), в стадії ліквідації знаходилось 87 банків;

– наявність територій, невідконтрольних владі, утворених у ході військової агресії на території країни.

З метою усунення адміністративно-регуляторних бар'єрів, які стримують діяльність суб'єктів господарювання, упродовж січня – вересня 2017 року, органами державної влади вживалися заходи за наступними напрямками:

– створено правові підстави для участі України в програмі ЄС «Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME (2014–2020))», що сприятиме поліпшенню бізнес – середовища та розвитку малого і середнього підприємництва в Україні;

– спрощено механізм державного регулювання використання печаток у господарській діяльності (виключено: вимогу щодо обов'язкового використання печаток незалежно від їх наявності у суб'єктів господарювання; можливість визнання документа (угоди, угоди) недійсним (неукладеним, недосконалим) у зв'язку з відсутністю відбитка печатки; необхідність використання печаток у взаєминах суб'єктів господарювання з державними органами та органами місцевого самоврядування;

– покращено умови здійснення зовнішньоекономічної діяльності шляхом спрощення і прискорення проведення митних формальностей та удосконалення механізму повернення суб'єктам господарювання надміру сплачених митних платежів;

– створено умови для забезпечення прозорості процесу повернення суми бюджетного відшкодування ПДВ із затвердженням Порядку ведення Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування ПДВ;

– створено сприятливі умови для ведення господарської діяльності операторами ринку медичних виробів внаслідок удосконалення Порядку декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення;

– усунуто втручання органів державної влади в господарські відносини у сфері залізничного транспорту та створено рівні економічні умови для всіх суб'єктів господарювання, які забезпечують здійснення залізничних вантажних перевезень;

– спрощено ліцензування господарської діяльності з будівництва об'єктів IV і V категорії складності шляхом внесення зміни до Порядку ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури (передбачено безстроковість дії ліцензії);

– створено чіткий механізм правового регулювання у сфері ліцензування господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів повітряним транспортом;

– надано можливість суб'єктам господарювання реалізувати право на отримання розстрочення сплати ПДВ при ввезенні на митну територію України устаткування та обладнання для використання у деревообробному виробництві та для виробництва медичних виробів;

– пом'якшено тимчасові валютні обмеження, що сприятиме збільшенню обсягів продажу продукції українського виробництва покупцям – нерезидентам (НБУ звільнив від обов'язкового продажу надходження в іноземній валюті від нерезидентів у разі, якщо кошти надходять як грошове забезпечення (гарантійний внесок, застава, завдаток, депозит, гарантія) участі в аукціонах, торгах або тендерах, та надав банкам можливість купувати для клієнтів іноземну валюту, не враховуючи до загальної суми наявного на рахунках резидента залишку валюти, який надійшов як грошове забезпечення від нерезидента для участі в торгах, тендерах або аукціонах [3].

Таким чином, визначаємо детінізацію економіки як процес виведення неофіційної економічної діяльності із «тіні» через провадження комплексної державної політики, спрямованої на викорінення причин тінізації економічної діяльності шляхом створення сприятливих умов для ведення офіційної економічної діяльності, проведенням податкової реформи та усуненням чинників, що сприяють виявленню джерел тінізації економіки, для загальної стратегії довготермінового розвитку української економіки із приведенням в дію наступних механізмів державного регулювання:

– ефективний державний контроль цільового використання бюджетних коштів;

– зацікавленість представників усіх гілок влади країни у легалізації тіньових потоків;

– забезпечення ефективного функціонування судової системи, органів прокуратури та МВС України, в тому числі між собою;

– виявлення, висвітлення та усунення тіньових «домовленостей» між фракціями та депутатськими угрупованнями щодо фінансових бюджетних потоків, що переслідують корисливі приватні інтереси народних депутатів;

– перегляд та реальне врахування науково-обґрунтованих заходів детінізації фінансово-економічних відносин на практиці на державному рівні та у конкретному регіоні у визначеному часовому вимірі;

- використання всіх наявних резервів та можливостей по недопущенню нерівномірного розвитку регіонів країни;
- посилення юридичної відповідальності за відхилення економічної діяльності від норм чинного законодавства;
- спостереження за рівнем показника монополізації внутрішнього ринку та його коригування;
- збільшення виробництва та експорту вітчизняного промислового продукту, який відповідає європейським стандартам якості;
- гарантоване працевлаштування, гідний рівень офіційної заробітної плати на підприємствах, соціального страхування та безпеки праці;
- залучення до реалізації заходів детінізації використання досвіду передових європейських країн та представників міжнародних організацій, що спеціалізуються на протидії тіньовим економічним процесам;
- забезпечення прозорості системи взаємовідносин між державою та суспільством на ринку адміністративно – господарських рішень, державних посад, кадрової політики, виборчої системи, державного захисту, в тому числі при дотриманні конституційних прав громадян, державної освіти і охорони здоров'я, ринку державних послуг і суспільних благ тощо.

Список використаних джерел:

1. Бакуменко В.Д. Методологія державного управління: проблеми становлення та подальшого розвитку / В. Бакуменко, В. Князев, Ю. Сурмін // Вісн. укр. акад. держ. упр. – 2003. – № 2. – С. 18-23.
2. Латинін М.А. Державне регулювання інноваційного розвитку економіки: стратегічні пріоритети: монографія / [М.А. Латинін, С.В. Майстро, В.Ю. Бабаєв та ін.]; за заг. ред. М.А. Латиніна. – Харків: Магістр, 2014. – С. 261-282.
3. Офіційний веб – сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua>.

Лях М.Ю.

*суддя Київського районного суду м. Харкова;
здобувач,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

АКТИ ОРГАНІВ СУДДІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ФОРМИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

В юридичній доктрині акти органів суддівського самоврядування як форми управлінської діяльності не отримали достатньої уваги. Питання про їх правову природу є малодослідженими, дискусійними та підлягають з'ясуванню виключно у взаємозв'язку зі змістом суддівського самоврядування як самостійного правового явища.